

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Virtvtvm Adeptione, Siue De Instrvmentis
Assequendæ Virtvtis libellus R. P. Iacobi Alvarez De Paz
Toletani è Societate Iesv**

Álvarez de Paz, Jacobo

Coloniae Agrippinae, 1615

§. 2. De Religione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46634](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46634)

miserericordiam à te expectemus, & iuxta spem nostram effectum misericordiae tuae, scilicet tuam, quae nos satiet, visionem recipiamus. Amen.

De Religione. §. II.

Religio est virtus, qua Deo, tanquam omnium creatori & domino, debitum cultum & honorem exhibemus, idque ipsum nomē sonat. Siue enim dicatur à religendo, aut à frequēti electione eorum, quae spectāt ad cultum diuinum, vt Isidorus ait: siue, à reeligendo ipsum Deum, quem per peccatum abieceramus, vt ait Augustinus: siue à religando nos Deo, vt putat Lactantius Firmianus: siue à relegendo vel retractando, quae sunt honoris Dei, vt censet Tullius: Hæc omnia nihil aliud quàm diuinū cultum & venerationem significant.

Isidor. 10. ethym. c. 17.
Aug. 10. de ciuit. c. 24.
Lactan. 4. diuin. inst. c. 28.
Cicero li. 2 de nat. Deorum. Iob. 23. 13.

Incitamenta ad religionem sunt: I. Quòd ex septē causis cōflatur, quibus maximè ad Dei cultum & venerationem astringimur. Prima est excellentia diuinæ maiestatis. Ipse enim solus, vt ait Iob, cui creatura omnes comparata non sunt. Quare hoc

G 7 nomen

- Exod. 3. 14.* nomen sibi vendicat, dicens: *Ego sum qui sum: sic dices filijs Israel. Qui est, misit me ad vos.* Ipse est solus bonus:
- Mat. 29.* Nam summa veritas dixit: *Nemo bonus nisi solus Deus.* Ipse est solus potens, de quo Paulus: *Qui est beatus, & solus potens, Rex regum, & Dominus dominantium, qui solus habet immortalitatem, & lucem habitat inaccessibilem.* Quod si dignioribus & maioribus cultus debetur, honor debitus erit illi, qui solus habet excellentiam omnem & maiestatem: à quo quicquid boni & dignitatis habent uniuersæ creaturæ participant. Secunda causa est qualitas nostræ conditionis. Nos namque Dei sumus, secundum illud: *Omnes anime meæ sunt: sicut anima patris, ita anima filij meæ est: & omnia, quæ sub cælo sunt, meæ sunt.* Quid autem æquius, quàm vt homo suum creatorem veneretur, & in eius cultu suam omnem vitam insumat? Tertia præstantia nostri finis, qui ipse
- Apoe. 2. 22.* Deus est. Vnde ait Ioannes: *Quia ipse est primus, & nouissimus, principium & finis.* Nos autem creati ad Deum
- colen-

colendum, amandum, & sanctis obsequijs quærendum, dum eum nō colimus, nostro fine frustramur. Quarta, Dei præceptum, qui nulli alteri nisi sibi ipsi latriæ cultum, & honorē exhiberi præcepit. Quis autem eius mandatum de re tā debita diligenter non seruet, ne tanti Domini & tā benefici indignationē meretur? Quinta, emptio: Nam *empti sumus à Deo pretio magno*, nempe sanguine Filij sui, qui dedit semetipsum pro nobis, oblationem & hostiam Deo, in odorem suauitatis. Graue autem delictum erit, si seruus tanti emptus suo herō non seruiat, & cultum ad quem emptus est, emptori suo diligenter exhibeat. Sexta est, præmium, quod nobis Deum colentibus promissum est. Domini enim vox est: *Quicumq; glorificauerit me, glorificabo eū; qui autē cōtēnunt me, erūt ignobiles.* Et rursus: *Omnis, qui cōfitebitur me corā hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo qui in cælis est.* Septima deniq; baptismi susceptio. *Qui enim baptizati sumus, Christū induim⁹*, vt quēadmodū ille:

Exo. 20.

3.

1 Corin.

6. 20.

1. Reg. 2.

30.

Mat. 10.

32.

Gal. 3. 27.

ille totam vitam in Dei cultū & obsequium impendit: ita & nos illi iūcti & incorporati, cultum Dei & honorem nostra vita & conuersatione quæramus.

II. Religio virtus est omniū virtutum moralium præstātissima; quoniam post virtutes Theologicas proximè Deo accedit, à quo virtutes perfectionem habent, & in eius cultu & adoratione versatur. Estque hæc virtus sanctitas vera, prout sanctitas aliquam specialem virtutem significat, quoniam religionis actibus firmiter adhæremus Deo, & eius numini consecramur, & indies puriores & immaculatiores reddimur. Idque indicant verba Iacobi Apostoli: *Religio munda, & immaculata apud Deum & Patrem hæc est: Visitare pupillos, & viduas, in tribulatione eorum, & immaculatum se custodire ab hoc sæculo.* Quo loco tum substantia, tum effectus religionis exprimitur. Substantia eius est cultus Dei, qui paulatim mentem Deo iungit, & à sæculo auocat, & peccatis ac sæculi curis
obstent-

obfistēdo (quod ad se attinet) imma- *D. Tho.*
 culatam reddit. Effectus autem reli- *2.2. q. 80.*
 gionis sunt quæcunque charitatis *ar. 1. ad 1.*
 opera, quibus homo, dum à cultu Dei
 vacat, occupatur, ne sæcularibus ne-
 gotijs inquinetur.

III. Functiones religionis sunt
 præstantiſsimæ, & ſummoperè expe-
 tendæ: Si enim in temporali repub-
 lica adhærere regi, & eius aspectu, &
 alloquio frui, & cum eo familiariter
 conuerſari, omnibus alijs officijs &
 muneribus iure præferatur, quidni
 in Ecclesia, quæ est regnum Dei, ipſi
 Deo adhærere, eum colere, & hono-
 rare, & quaſi eius aspectu frui; om-
 nibus externis munerib. præferatur?

Actiões Religionis ſunt: I. Honor
 Dei, qui conſiſtit in hoc, quòd talem
 de illo concipiamus æſtimationem,
 tam altè & excellenter de illo ſenti-
 amus, & tam profundè nos illi ſub-
 mittamus, quã decet creaturã de ſuo
 creatore ſentire; & quàm debitum
 eſt viliffimũ vermiculũ infinitæ ma-
 ieſtati ſubmitti. & hæc eſt præcipua
 religionis actiõ, à qua reliquæ debēt
 prodire,

prodire, & ad quam excitandam & augendam debent ordinari.

I I. Deuotio, id est promptitudo mentis in omnibus his, quæ ad diuinum obsequium, & cultum pertinet, quæ solet ex meditatione diuinorû præcipuè attributorum generari, & lætitiâ spiritualement afficere.

III. Oratio, id est, petitio decetium à Deo, siue eleuatio mentis in Deum, qua etiam religiosè Sanctos inuocamus, & oramus, vt eorum precibus & meritis apud Dominum adiuuemur.

IV. Adoratio, qua coram Deo tum mente, tum corpore prosternimur tanquam corâ maiestate suprema, à qua omne bonum habemus. Item qua Beatam Virginem, & Angelos, & Beatos adoramus, quatenus in illis maiestas diuina resplendet. Illa prima vocatur latria, qua profitemur Deum omnium auctorem, soli Deo impendenda. Hæc dulia, quæ sanctos respicit, vt aliquid diuinæ excellentiæ participant.

V. Sacrificium, quo Deo, tum cor-
pus

pus & sanguinem Filij sui, in sacramento Eucharistiæ existentis, tum mentem, & vires omnes nostras, & corpus, & membra singula, tanquam creatori nostro, & principio nostræ beatificationis, offerimus.

VI. Administratio, & susceptio sacramentorum, quibus Deum esse gratiæ auctorem, & nostrarum mentium sanctificatorem profitemur.

VII Exhibitio oblationū, primitiarum, & decimarum, quibus ministros altaris sustentamus, & nos eorum ministerijs indigere testamur, & Deum in illis, tanquam in ministris suis; honore prosequimur.

VIII. Votum, quo Deo in statu religioso, à sede Apostolica approbato, paupertatem, castitatem, & obedientiam promittimus, vel alia onera bona supererogationis vouem⁹, & cōuenienti tempore reddimus.

IX. Iuramentum, quo instante necessitate (quæ non frequenter occurrit) cum magna reuerentia Deum, tanquam infallibilem veritatem, in testem alicuius veritatis adducimus.

X. Ad-

X. Adiuratio siue obsecratio, qua Deum per suam infinitam bonitatē & per perfectiones suas, & per merita Filij sui, nec non per Beatæ Virginis & Sanctorum merita, & preces, obsecramus, & vt nobis aliquod bonum, ad suam gloriam ordinatum, concedat, instanter petimus.

XI. Laus Dei, qua eum pro sua infinita perfectione, & pro mirabilibus operibus suis, hymnis, Psalmis, canticisque spiritualibus, ore laudamus & cantu, ac musicis instrumentis tãquam summo regi, vt nos ad reuerentiam & feruorem excitemus, cultum & venerationem offerimus.

XII. Gratiitudo, qua Domino pro acceptis beneficijs, & pro aduersis & prosperis gratias agimus, & pro beneficijs, quæ proximis nostris impendit, affectum gratiarum actionis exhibemus.

XIII. Actus demum reliquarum virtutum, tum Theologicarum, tum Moralium, quos potest religio in diuinum honorem referre, & ad dandum ei cultum assumere.

Postula-

Postulatio Religionis. Domine Iesu Christe, Deus creator & sanctificator noster, à cuius larga misericordia quicquid est supra nihil, accepimus, & donis, tum naturalibus, tum supernaturalibus ditamur; miserere humilitatis nostræ, & ne despicias nos, immò potiùs misericorditer adiuua, vt te in omnibus adorare, honorare, & laudare cupiamus. Da nobis Domine hanc præstantissimã virtutem, qua cultum, qualem, qualem ex creaturis tuis suscipis, vt qui nullo indiges, nostram indigentiam profiteri facias, & dum eam cultui, tibi Deo nostro, & principio omnis boni nostri, impenso, testamur, amplioribus quotidie donis cumulemur. Amen.

De Pœnitentia. §. III.

Pœnitentia est virtus, qua peccata nostra, vt sunt Dei offensa, detestamur, & ad eorum expiationem & satisfactionem venire contendimus. Vel, vt ait Bernardus: Pœnitentia est sine temporis intermissione de peccatis

Bern. in
med. c. 4.